

Spet je ta zvezek nova priča nenavadne marljivosti, s katero slavni izdatelj po vseh deželah jugoslovanskih nabira doneske za svojo izverstno knjigo. Tako, na pr., v pričujočem zvezku nahajamo spet življenjepis peterih Kranjcev in Kranjic in njih dela, namreč: Mencigerjevo, Mikšovo in Medvedovo, gospé Amalije Oblakove, omožene žl. Hermansthalove (ki je pa žalibog! ravno ta čas na Dunaji umerla, ko je „Slovník“ prinesel nje življenjepis — je tedaj nje nekrolog!) in gospé Petričeve Alojzije, bivše predstojnice nunskega samostana ljubljanskega. Da tudi našega Matevža Medveda — preprostega zidar-skega mojstra, ki je ljubljanski stolni cerkvi naredil lepo kupljo — smo našli v versti domačih umetnikov, nas je jako razveselilo. — Prišlo bo morebiti še troje zvezkov zanimivega „Slovníka“ na dan, ktereга vsaki zvezek, naročen pri gosp. izdatelju, velja le 52¹/₂ nov. kraje.

Gospod Baroda.

(Narodna iz Kranjskega).

Stoji stoji Turška vojska,
Vojska Turška in Beneška,
Pa po vojski sluga hodi,
Hodi in po krvi brodi,
Išče svojega gospoda
Žlahnega gospod Baroda.
Ko ga najde, vstraši se ga.
Govori gospod Baroda
Govori mu in naroča:
Ti si mene zvesto služil
Od malega do velič'ga
In do vrlega junaka,
Pojdi mojih ran pogledat
Ali rane so m' rdeče,
Ali rane so mi črne;
Ako rane so m' rdeče
Pojdeš meni zeljšča kuhat;
Ako rane so mi črne
Pojdeš meni jamo kopat;
Ti boš meni jamo kopal
Jaz pa testament bom delal.
Šel je sluga ran pogledat,
Ali rane so mu črne.
Šel je sluga jame kopat,
Gospod testament je delal,
Rekel mu je in naročal:
K' boš otroke svoje vozil

Devlji spred jih, zad pa moje,
Da ne bodo peš hodili,
Ker se niso naučili;
K' boš otrokom kruha rezal,
Daj ga svojim iz pšenice,
Mojim daj ga iz soršice,
Ajdo'ga ne bodo jedli
Ker se niso naučili;
Ko boš memo grada jezdil
Lepo poj in lepo žvižgaj
Kakor prej si mene slišal. —

Memo grada sluga jezdil,
Lepo poje 'n lepo žvižga,
Gospa je pa v lini stala,
Sama s sabo govorila:
Večni Bog! zahvaljen bodi,
Naš gospod sam domu jezdil,
Sluga je pa v vojski pustil. —

Le sem, le sem, otročiči,
Boste testament prebrali.
Testament je gospa brala,
Premilo se je zjokala:
Lepi moji otročiči,
Sluga je domu prijezdil,
Gospoda je v vojski pustil.

Dopisi.

Varaždin 1. aprila. M. K. — Naše gledišno društvo ne spi, tudi križem rok ne derži. Dobrovoljci vsak pot lepše in umetnejše igrajo. V saboto zadnjega marca so nam napravili preveselo večerno zabavo, igrali so igro „gospodične od Saint Cyr-a“, ki jo je naš tukaj v Varaždinu živeči znani dr. Vezić izverstno iz francoščine preložil. Bali smo se nekteri, ko smo slišali, da namerjajo igrati to igro, ki je polna francozke dvorske etikete, da bi jim ne spodletela; nasprotniki vsake domače stvari pa, ki se jih kakor pri vas v Ljubljani tako tudi tu ne manjka, so se skrivej veselili, da bi le tako bilo, česar smo se mi bali. Al prevarjeni smo bili vsi: mi dobromisleči na veliko veselje, uni hudomisleči pa še na večji serd in jezo. Igrali so tako dobro, tako umetno, tako naravno, da si boljih igravcev v kakem glavnem mestu in v rednem gledišču ni želeti. Gospodični ste se spet kaj odlikovale, ena je bolje igrala ko druga; al tudi gospodje niso nič za njima ostajali. Tako lepo, dobro in umetno dozdam še niso igrali; to je vsak gledavec rekel in je tudi moral reči, in zdaj se nam več ni bati, naj igrajo ktero in kakoršno koli igro, da bi jim dobro ne šla spod rok. Gledišče je bilo dosti polno in nepoterpljivosti ni bilo ne pri našem krasnem ne pri možkem spolu gledavcov, akoravno je terpelo igranje od pol osme do pol dvanajste ure. Pervi teden po veliki noči bodo tri-

krat igrali, in da bi Bog hotel, da bi se društvo tudi na leto ne razšlo!

Sv. Lenard v Slovenskih goricah. Ker do sedaj ni bilo veliko brati v „Novicah“ o zadevah tote krajine, ktera vendar slovi zastran vinstva in umnega kmetovanja prebivavcov, sem namenil se o zanimivih dogodbah tega kraja objavljati včasih kaj čitateljem dragim „Novic“, ako jih zanimati utegnejo dopisi takošni. Preden pa dopisovati začnem o tem, kar tu se godi, bo menda prav, da prije opišem na kratko pozorišče, na katerem utegne dogodjati se kaj dopisovanja vrednega. Mali terg, ki mu daje ime sv. Lenard, stoji na Štorskem, v marburškem okrožji, v tako zvanih „Slovenskih goricah“, tri ure od Marburga. Lega mu je dosti prijetna. Prostira se namreč na ilovnati goračini, ktero v mnogih krivinah obtekat rečici Velka in Glagóvnica. Na vzhodnji strani kinčajo terg poredoma postavljeni tankoverhi topóli, za hišami so verti pa polja, ter je okoli tudi obilo sadúnosnega drevja. Hiš je 80, večidel zidanih, stanovnikov blizo 500. Pred nekoliko leti bile so hiše lesene; kar pa so tukaj cesarske uradnije z mnogimi uradniki, ki potrebujejo stanišče ter jih plačujejo dobro, je premožnišim teržanom zbudila se volja za gradjenje. Padle so nekdanje lesene bajte, na njih mestu vzdignile se zale hiše iz kamnja in opék. Prostora dovelj je pa še tukaj za nove polišstva. Na prostranem terzišču stoji dosti velika cerkev posvečena sv. Lenardu; ponovljena bila je leta 1850. Tu je tudi tehantija, h kateri spada 8 duhovnij; tote imajo blizo 16.820 duš in eno ljudsko učilnico v tergu, ktero obiskuje kakih 160 otrok. Zavetnik Št. Lenardske cerkve je slavni samostan admontski. — Cesarske uradnije so: C. kr. okrajnija, c. kr. dačovnija in c. kr. pošta. Teržna srenja ima svojega načelnika. — Oštarij tergu ne manjka; najbolj obiskana gostivnica je pa pivovarnja. — Terzišče je prostorno, toda prazno in tiho. Se vé da tukaj ni velikomestnega stoglasnega hrupa in šuma ljudi pa vpreg, da ni paše za oči, da ni dangubečih postopačev; tudi ognjokrilati hlaponi z mnogokotrižnim orjaškim životom ne hrušijo skozi tote doline, in glasovi vojaških bogov ne razlegajo se do sém.

At securá quies, et nescia fallere vita,
Dives opum variarum; at latis otia fundis,
Mugitusque boüm, mollesque sub arbore somni
Non absunt. — — — — —

Virg.

Okolica je zdaj (perve dni malega travna) še oterp-njena v zimski dremóti. Med hribjem leži sneg; po nižavah stojé nabrane vodé; rujavklato je viditi polje in le polagoma oživljajo se travniki pa njive, na kterih je ozimina; iglato drevje pak odlikuje se tamnozeleno po berdoviti okrajni. Sprelepa je pa nek okolica ta ob cvetji in petji pomladanskem, poleti ter o dóbi, ko grojzde zori na pri-sojnih goricah.

Bodi mi blagoslovljena, meni dozdam ne znana lepa krajina! Zapustivši zeleno Posavinje pozdravljam Tebe kot novo domovino; bodi mila ptujemu naselniku! Sem slovenske kervi kot Tvoji verli sinovi; serce mi bije za blagor slovenskega rodú, za omiko naróda, za srečo bratov slovenskih.

J. Š.

Iz Predvora 6. aprila. T. K. „Modus acquirendi est multiplex, qui eum nescit, est simplex“, pravi latinski pregovor, ktereга sem slovensko — se vé da slabo tako-le prevodil:

Mnogo je potov si kaj pridobit',
Kdor jih ne vé, je bedak silovit.

So namreč ljudje, ki se trudijo z modro glavico in pridnimi rokami si kaj pridobiti, in taka pridobitev je najlepša ter človeku najbolj tekne. So spet, ki s silo ali pa skrivaj komu kaj pograbi in vzamejo, in taka pridobitev je tolovajska, tatinska in nima teka ter ne terpi dolgo. Sploh velja pregovor: kakor pridobljeno, tako spet zgubljeno. In poslednjič so še ljudje, ki z mnogimi zvijačami si kaj pridobijo, in